

Ένας αριστερός λογοτέχνης στην Αγία Άννα του Άθωνα (Κούλης Ζαμπαθάς, συγγραφέας)

/ [Πεμπτούσία](#)

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝΝΑ

(...) Το μονοπάτι ανηφορίζει κορδελλιαστό και απότομο, γεμάτο πέτρα και βράχια, ψηλά, πιότερο από μιάν ώρα, ένα κελλί με πρασινάδα και ίσκιο. Τελείωσε πια ο μεγάλος ανήφορος. Ο ίδρωσ με περιλούζει. Ψηλά μου, ο Άθωνας μου χαμογελάει. Η κορφή του ξεχωρίζει κατάγυμνη, γεμάτη ξεραίλα και βράχια.

[zampa8as2](#)

Κοντεύουμε πια για την Κερασιά. Τρία τέταρτα πάνω - κάτω δρόμος. Όμορφος τόπος η Κερασιά, με κρυσταλλένιο νερό, δέντρα πολλά και καρποφόρα, μ' αγριοκερασιές και τα πρώτα ελάτια που συναπαντάς στο δρόμο σου. Οχτακόσια μέτρα υψόμετρο πάνω απ' τη θάλασσα. Είναι ένα μικρό οροπέδιο, που το κλείνουνε ολοτρόγυρα λοφάκια κι ο όγκος του Άθωνα. Λίγο ψηλότερα απ' τη βρύση ανταμώνεις το καλντερίμι της Λαύρας - Κερασιάς - Αγιάννας. Βρίσκουμε το σταυρό. Ανάρια - ανάρια τα ελάτια ανηφορίζουνε. Τούφες, τούφες τριγυρίζουνε χαμηλά το βουνό. Στον Άθωνα δε θαύρεις το πυκνωμένο ρουμάνι της Πάρνηθας, ούτε και του Γράμμου το άσωστο. Σ' ένα δεντρί διαβάζεις σε μια ταμπελίτσα: «Προς κορυφήν Άθωνος». Ένα μικρό μονοπάτι, ανηφορίζει. Εδώ χάμου θα κολατσίσω μ' ό,τι βρισκούμενο. Θα πιώ νερό απ' το παγούρι, θα καμαρώσω την πλανεύτρα κορφή που μου γνώφει να τραβήξω σιμά της και θα δακρύσω που δε βολεί να κάνω του κεφαλιού μου. Δεν είναι απότομο το βουνό. Ομαλά πάει το μονοπάτι και ξεκούραστα. Μα δε μπορείς να τραβήξεις μονάχος. Ούτε και η ώρα είναι κατάλληλη. Ο ήλιος σε ζεματάει καθώς ρίχνει τις πυρωμένες σαΐτες του. Ψηλά η κορφή άσπριζε κάτω απ' τον ήλιο. Θαρρούσες πως λίγες δρασκειλιές θάφταναν για να σιμώσεις τούτη την ξελογιάστρα πανέμορφη θυγατέρα του Άθωνα, που κατάγυμνη σου γνώφει και σε περιμένει.

Μπορείς ν' ανέβεις κατάκορφα και με μουλάρι, μ' αυτό δε λέγεται ορειβασία. Για ν' ανέβεις στον Άθωνα πρέπει να ξεκινήσεις απόγεμα. Θα ξενουχτίσεις στο

εκκλησιδάκι της Παναγίτσας, θ' ανάψεις φωτιά για να μην ξεπαγιάσεις τη νύχτα και πριν ακόμα φέξει θα τραβήξεις για την κορφή. Την ώρα που σκάει ο ήλιος πρέπει να βρίσκεσαι κατάκοφα. Ούτ' ένα σύγγεφο δεν πρέπει να βρίσκεται ολοτρόγυρα, γιατί τ' αστροπελέκια δε χωρατεύουνε. Μα για όλ' αυτά σου χρειάζεται συντροφιά κι ώρες. Εγώ δεν τάχα. Έτσι δεν θ' ανέβω στον Άθωνα. Δε θα καμαρώσω ούτε τη σπάνια δύση ανεβαίνοντας, ούτε την ασύγκριτη ανατολή σαν σκάει ο ήλιος. Δε θα με σκιάξουνε οι τρομαχτικές σάρες του βουνού, ούτε κ' οι φοβεροί γκρεμοί του. Ολ' αυτά τ' αφήνω για άλλότες. Περπατώντας σε ίσωμα, ανάμεσα από οξυές κι αγριοκαστανιές, από κορμούς που κείτουνται κατακεραυνωμένοι, από πλαγιές κατάξερές και γυμνωμένες, τράβηξα για την Αγιάννα. Αποδώ αρχίζει το Καρμήλιον κ' η δυτική μεριά του Άθωνα, με την άγρια μεγαλόπρεπη φύση. Το σταυρό που σε φέρνει στά Κατουνάκια και στα Καρούλια, στ' ασκηταριά των ησυχαστών του Όρους, τον άφησα αριστερά μου. Τούτη η μεριά είναι η πιο απόκρημνη κι άγρια.

Τα ησυχαστήρια των ασκητάδων είναι χτισμένα στα βράχια ψηλά, μέσα σε σπηλιές και στις σκισμάδες των βράχων. Πάνω σε τούτους τους γυμνωμένους ορθόκοφτους βράχους, κανένα δεντρί δε ρίχνει τον ίσκιο του. Που και που πρασινίζουνε ανάμεσα στις σκισμάδες σκοινιά κι αγριόχορτα. Έτσι που βρίσκονται σκαρφαλωμένα στα ύψη, σαν λάχει και περάσεις με το καΐκι, θαρρείς πως είν' αητοφωληές κι όχι άσυλο ανθρώπου. Σαν σηκώσεις τα μάτια αψηλά στα ορθόκοφτα βράχια, αντικρύζεις πάνω στο φοβερό ύψος τους τ' ασκηταριά.

Με τροχαλίες ανεβοκατεβαίνουνε οι ασκητάδες σαν πρέπει να δεί ο ένας τον άλλονε, για τούτο τα λέν' και Καρούλια. Είναι ό,τι πιο αυστηρό υπάρχει στο μοναχικό βίο δώ πέρα. Γέρικα και βασανισμένα απ' τις νηστείες κορμιά. Άνθρωποι αυτοτιμωρούμενοι για ένα μονάχα σκοπό: Τη λύτρωση από την αμαρτία.

Πριν βάλεις το ράσο, της ψυχής σου τα κρίματα ίσως νάναι πολλά. Για τούτο σαν γίνεις καλόγερος, άνοιξε στο Θεό την ψυχή σου. Γονάτισε και προσευχήσου. Όσο πιο μεγάλη η αμαρτία σου, τόσο και πιο πολλή η προσευχή σου. Τότε η ψυχή, αλαφρωμένη από τα κρίματα καί το βάρος τους, ξανοίγεται στα ουράνια.

Έτσι κι εδώ. Πάνω σε τούτους τους ορθόκοφτους βράχους, με τη μετάνοια και την προσευχή, οι ψυχές ξανοίχτηκαν ψηλά στο Θεό. Τα πρόσωπα πήρανε μια υπερκόσμια, γλύκα και μια γαλήνη ουράνια..

Περπάταγα συντροφιασμένος από γλυκές θύμησης. Ο δρόμος είναι ακόμα πολύς ως την Αγιάννα. Το καλντερίμι σε φέρνει πότε κορδελλιαστά και πότε ολόϊσα. Ανηφοριές και κατηφόρα κρατάνε για ώρα. Στερνά αντικρύζεις ένα σταυρό φτάνοντας στην άκρη του διασέλου, στ' Αλωνάκι. Από δώ και κάτω αρχίζει μια

κατηφόρα που ξεθεώνει. Ένα ρημοκκλησάκι βρίσκεται στην άκρη του καλντεριμιού στα δεξιά σου. Το καλντερίμι μπερδεύεται ανάμεσα σε λιθάρια και κοφτερά βράχια, έτσι ως κύλησαν πάνω του. Κατηφορίζεις κορδελλιαστά πατώντας με τις αρβύλες σου πλάγια, για να μην κατρακυλήσεις γλιστρώντας. Αντικρινά σου υψώνονται οι κορφές του βουνού. Κάτω στα πόδια σου σχηματίζεται ένα μεγάλο φαράγγι. Όλο κατηφορίζεις στρίβοντας στην πλαγιά του βουνού. Πλάγι σου και δεξιά σου ορθώνεται η κορφή της πλαγιάς όπου βρίσκονται σκαρφαλωμένες της Αγιάνας οι σκήτες. Χαμηλά κάτω σου, ο κάβος. 350 μέτρα ψηλότερα από τη θάλασσα βρίσκεται χτισμένη η Αγιάνα.

Έτσι καθώς βρίσκεται αψηλά κι ως αντικρύζεις σκορπισμένες ανάμεσα στο πράσινο τις σκήτες, θαρρείς πως βλέπεις ένα κοπάδι πρόβατα να βόσκουν στην πλαγιά του βουνού. Πολύς ο δρόμος και δύσκολος ο κατήφορος. Όλο θαρρείς πως τέλειωσε, μ' ατέλειωτος στέκει. Το καλντερίμι φιδογυρίζοντας σε περνάει ανάμεσα από σκήτες, αλλού μικρές κι αλλού μεγάλες. Μονοπάτια τις στριφογυρίζουνε τόσο μπερδεμένα, που χρειάζεται πιλότος για σε βγάλει στο σωστό δρόμο σου.

Το κάθε ασκηταργιό έχει το παρεκκλήσι του. Οι πέτρινες ρίσες τους, καμωμένες με σκιστόλιθο, βρίσκονται κολλημένες στο μονοπάτι. Καθώς κατηφορίζεις στο καλντερίμι, σε πολλές μαργιές αν ξεγλιστρήσεις, θα πέσεις πάνου σε κεραμίδια, που βρίσκονται στα πλάγια σου χαμηλότερα. Οι πιότερες είναι δίπατες κι απλόχωρες, γεμάτες χαγιάτα κι απλωταργιές που βλέπουν στη θάλασσα. Το κάθε ασκηταργιό έχει το περιβόλι του και την κληματαργιά του. Θεώρατα δέντρα ισκιώνουνε το μονοπάτι, τ' ασκηταργιά κι ολάκερη την πλαγιά, ως πάνω αψηλά. Νερά φερμένα από κεφαλόβρυσα τρέχουνε σε σιδεροσωλήνες και χύνονται στις στέρνες. Το πράσινο φουντώνει ολοτρόγυρα στην πλαγιά έξω στην κορφή της, που μνέσκει ασπριδερή και θεόγυμνη. Όλη η Αγιάνα βρίσκεται πνιγμένη στο πράσινο (...).

Πηγή: Ιωάννου Χατζηφώτη, «Άγιον Όρος, ανθολογία λογοτεχνικών κειμένων: Ταξιδιογραφία - ποίηση - δοκίμιο», Εκδόσεις των «Κριτικών φύλλων», Αθήνα.